

Kauza: Pezinská skládka

Chronológia prípadu

- od 1964:** Takzvaná „stará skládka“ v Pezinku, ktorá sa využívala ako povrchová baňa pre ťažbu ílu sa zaplňa odpadom.
- 1996:** Starú skládku privatizuje akciová spoločnosť pod vedením Jána Mana staršieho.
- 1997:** Štátne orgány prekvalifikovali starú skládku z miestnej na regionálnu.
- 1997:** *Krajský úrad v Bratislave* schvaľuje používanie starej skládky na spracovanie odpadov aj po roku 2000. Podľa neskoršieho rozhodnutia súdu rozhodol Úrad nezákonne.
- september 2002:** *Ekologická skládka, a.s.* žiada o územné povolenie na vybudovanie takzvanej „novej skládky“ na mieste, kde ďalšou ťažbou ílu vznikla nová jama.
- november 2002:** Mesto Pezinok zakazuje vo svojom územnom pláne akúkoľvek stavbu novej skládky. Tento dokument bol pripravovaný od konca roka 2001.
- august 2006:** Ján Man mladší je menovaný za prednostu *Krajského stavebného úradu (KSÚ)* v Bratislave.
- november 2006:** Stavebný úrad v Pezinku (SÚP) nepovolil umiestnenie novej skládky v lokalite novej jamy.
- december 2006:** *Ekologická skládka, a.s.* sa obracia na KSÚ kvôli rozhodnutiu SÚP z novembra 2006. Ján Man ml., prednosta KSÚ je v tom čase členom dozornej rady *Ekologická skládka, a.s.* a zároveň synom predsedu predstavenstva tejto firmy, Jána Mana st.
- marec 2007:** Ján Man ml. sa stáva majiteľom pozemku, na ktorom sa má postaviť nová skládka. Plocha pozemku predstavuje 130 000 štvorcových metrov.
- apríl 2007:** KSÚ vylúčil mesto Pezinok a ostatných účastníkov z konania a odmieta ich informovať či a ako rozhodol.
- máj 2007:** KSÚ vydáva územné rozhodnutie na skládku v rozpore s územným plánom mesta Pezinok a stavebným zákonom.
- september 2007:** *Ekologická skládka, a.s.* žiada Inšpektorát životného prostredia v Bratislave (IŽPBA) o povolenie výstavby novej skládky. Spoločnosť nepredložila všetky povinné prílohy žiadosti, územné rozhodnutie vydané KSÚ chýbalo.
- 26. november 2007:** IŽPBA prijíma námietku Pezinčanov, ktorí argumentovali chýbajúcou prílohou a preto konanie prerušuje.
- 31. december 2007:** IŽPBA zvoláva pojednávanie, ktoré sa koná na Silvestra. V priebehu pojednávania sú Pezinčania informovaní, že rozhodnutie vydané KSÚ vo februári 2007 ani IŽPBA nezverejní (hoci je to zákonná povinnosť) pretože ho označili za obchodné tajomstvo. Toto pojednávanie sa stalo známe ako „silvestrovské pojednávanie“.
- 22. január 2008:** IŽPBA vydáva povolenie umožňujúce *Ekologickej skládke, a.s.* vybudovať novú skládku aj napriek zákazku zo strany mesta Pezinok. IŽPBA zároveň vydalo rozhodnutie, ktoré umožnilo okamžité začatie výstavby na základe neprávoplatného povolenia skládky. Pezinčania toto rozhodnutie okamžite napadli. 4. marca 2008 bolo rozhodnutie, ktoré umožnilo okamžite stavať *Slovenskou inšpekciou životného prostredia, ústredie (SIŽP)* – priamo nadriadený orgán IŽBA – zrušené.

- 12. február 2008:** Na základe žiadosti Pezinčanov sa stretáva *Výbor NR SR pre pôdohospodárstvo, životné prostredie a ochranu prírody* aby prerokoval prípad Pezinskej skládky. Výbor zahájil poslancový prieskum, ktorého výsledkom je odporúčenie Ministerstvu životného prostredia (MŽP) - nadriadený orgán IŽPBA - prehodnotiť umiestnenie novej skládky.
- 15. február 2008:** Prvá masová demonštrácia Pezinčanov proti skládke. Zúčastňuje sa na nej viac ako 5 000 ľudí. Žiadajú premiéra Róberta Fica, aby zakročil. Premiér najskôr nazýva demonštráciu protivládnu, neskôr sa však s predstaviteľmi občianskej iniciatívy stretáva.
- február 2008:** Ján Man st. previedol práva na výstavbu skládky na firmu *Westminster Brothers, Inc.* Podľa informácií z médií je táto spoločnosť vo vlastníctve fyzických osôb blízkych Jánovi Manovi st.
- 22. apríl 2008:** Umelci a hudobníci podporujú Pezinok, iniciatíva organizuje koncert proti výstavbe skládky.
- 1. máj 2008:** Mesto Pezinok a miestni aktivisti žiadajú SIŽP o kontrolu staveniska. Podľa snímok získaných od miestnej polície výstavba a využívanie skládky pokračujú aj napriek rozhodnutiu SIŽP zo 4. marca 2008.
- 7. máj 2008:** IŽPBA tvrdí, že na území staveniska neprebíha žiadna výstavba. Jedinou aktivitou, ktorá sa tam podľa nich deje, je ťažba ílu. Na žiadosť Pezinčanov parlamentný *Výbor pre pôdohospodárstvo, životné prostredie a ochranu prírody* požaduje nový prieskum na stavenisku. Ten sa koná 19. mája 2008 a jeho závery sú ohromujúce. Zistilo sa, že sa na skládke postavilo 6 nelegálnych stavebných objektov.
- 9. máj 2008:** Protestný pochod proti skládke – 2 000 ľudí sa zhromažďilo a pochodovalo k stavenisku pozrieť sa ako pokračuje nelegálna výstavba.
- 25. jún 2008:** Vzhľadom k tomu, že nelegálna výstavba skládky pokračuje, Pezinčania demonštrujú pred Úradom vlády. Pred demonštrantov predstupuje minister životného prostredia a verejne žiada investora o zastavenie všetkých stavebných prác na skládke. Dav ho vypískal. Premiér prisľúbil vyriešenie danej situácie, od tohto dňa sú práce na stavenisku pozastavené.
- júl 2008:** Marián Kočner sa stáva novým zástupcom *Westminster Brothers, Inc.* Tvrdí, že pokiaľ SIŽP nerozhodne inak, výstavba nebude pokračovať.
- 18. august 2008:** SIŽP odmieta odvolanie aktivistov a mesta Pezinok a schvaľuje výstavbu novej skládky. Stavba pokračuje.
- 2. september 2008:** Pezinčania podávajú žalobu na Krajský súd v Bratislave proti rozhodnutiu SIŽP zo dňa 18. augusta 2008. Zároveň žiadajú súd o predbežné zastavenie stavby. Pezinčania tiež žiadajú MŽP o preskúmanie rozhodnutia SIŽP z 18. augusta 2008, či bolo v súlade so zákonom.
- 10. september 2008:** Ďalšia masová demonštrácia. Viac ako 5 000 ľudí, podporených známymi umelcami a osobnosťami verejného života, sa zhromažďuje na námestí v Pezinku. Podpísali výzvu pre premiéra Róberta Fica aby konal. Neskôr nato sa premiér stretáva s predstaviteľmi iniciatívy a sľubuje zákonné riešenie.
- 1. október 2008:** Prednosta KSÚ v Bratislave, Ján Man ml., odstupuje z funkcie. Premiér Róbert Fico tvrdí, že Ján Man ml. sám požiadal o odstúpenie z funkcie.
- október 2008:** Občianska iniciatíva sa niekoľkokrát stretáva s Jánom Chrbetom, ministrom životného prostredia. MŽP začína na žiadosť Pezinčanov konanie o preskúmaní zákonnosti skládky.
- november 2008:** Občianska iniciatíva organizuje pred MŽP protestnú občiansku štafetu, ktorá trvá 3 týždne. Keďže výstavba skládky naďalej prebieha, Pezinčania žiadajú aby MŽP po 2 mesiacoch konečne rozhodlo o zákonnosti povolenia skládky.

- 25. november 2008:** Občianska štafeta vrcholí demonštráciou pred *Úradom vlády* v Bratislave. Na tribúne vystupuje hovorca MŽP. Pezinčanom oznámil, že ministerstvo vydalo rozhodnutie, ktorým prevádzkovateľovi *Westminster Brothers, Inc.* predbežne zakazuje výstavbu skládky. Výstavba napriek tomu pokračuje.
- 26. november 2008:** Spoločnosť *Westminster Brothers, Inc.* a *Ekologická skládka, a.s.* oznamujú súdu, že k prevodu práv, ktorý deklarovali vo februári 2008, nikdy nedošlo. To znamená, že *Westminster Brothers, Inc.* nikdy nebol a nie je prevádzkovateľom a stavebníkom skládky.
- 28. november 2008:** Občianska iniciatíva *Skládka nepatrí do mesta* posielala *Európskemu parlamentu* petíciu podpísanú viac ako 8 000 ľuďmi. V nej Pezinčania argumentujú, že pri povoľovaní novej skládky bolo porušené európske právo.
- 4. december 2008:** *Krajský súd v Bratislave* zamietla žalobu občianskej iniciatívy a mesta Pezinok zo septembra 2008.
- január 2009:** Podľa zistení MŽP je nová skládka legálna.
- 27. január 2009:** Mesto Pezinok a občianski aktivisti sa odvolávajú na *Najvyšší súd SR*. Žiadajú zrušenie povolenia vydaného SIŽP a vrátenie prípadu na ďalšie konanie. Rovnako žiadajú *Najvyšší súd* o vydanie rozhodnutia o predbežnom zastavení výstavby, kým sa nerozhodne o jej zákonnosti.
- 2. február 2009:** Na stavbe dochádza k masívnej erózii pôdy, ktorá zranila jedného robotníka. Zosuvy pôdy pokračujú v nasledujúcich dvoch týždňoch. Podľa nezávislého odborného posudku sú všetky svahy na stavbe okrem jedného nestabilné.
- 25. február 2009:** Výstavba sa skončila. IŽPBA, ktorému predsedá Miroslav Held, skládku napriek zosuvmi poškodeným stavebným objektom skolauduje. Zástupcom mesta nie je počas kolaudácie umožnený prístup na skládku.
- 17. apríl 2009:** *Najvyšší súd* uznáva návrh Pezinčanov a predbežne zakazuje ďalšiu výstavbu. Skládka sa nesmie používať, kým súd nerozhodne o zákonnosti skládky.
- 21. apríl 2009:** Skládku napriek rozhodnutiu *Najvyššieho súdu SR* zavážajú odpadom.
- 29. apríl 2009:** Pezinčania a občianski aktivisti blokujú prístupovú cestu ku skládke. Argumentujú rozhodnutím *Najvyššieho súdu* a žiadajú políciu aby konala. Hneď na ďalší deň je prístupová cesta na skládku zatarasená.
- 28. máj 2009:** *Najvyšší súd SR* ruší všetky povolenia súvisiace s novou skládkou, ktoré boli vydané štátnymi orgánmi, a označil ich za nezákonné. Súd rozhodol, že celé povoľovacie konanie musí začať odznova a v súlade so zákonom.
- 28. október 2009:** *Ústavný súd SR* odkladá vykonateľnosť rozsudku *Najvyššieho súdu SR* z 28. mája 2009, kým nerozhodne o sťažnosti *Ekologickej skládky, a.s.* Tá v sťažnosti namieta porušenie svojich ústavných práv. Rozhodnutie Ústavného súdu si *Ekologická skládka, a.s.* vysvetľuje tak, že môže skládku zväžať odpadom.
- 29. október 2009:** *Ekologická skládka, a.s.* masívne zaváža skládku odpadom.
- 2. november 2009:** Pezinčania podávajú trestné oznámenie pre podozrenie zo spáchania trestného činu Poškodzovania cudzích práv. K nemu malo dôjsť predstieraným prevodom práv zo spoločnosti *Ekologická skládka, a.s.* na *Westminster Brothers, Inc.*
- 11. november 2009:** Uznesenie *Ústavného súdu* verejnosť (vrátane mesta Pezinok, občianskej iniciatívy či médií) stále nemá k dispozícii a nepozná jeho obsah.

12. november 2009: 1500 Pezinčanov demonštruje na námestí v Pezinku. Žiadajú *Ústavný súd SR*, aby im sprístupnil rozhodnutie, na základe ktorého *Ekologická skládka, a.s.* zaväzba skládku odpadom.

4. december 2009: *Ústavný súd SR* nevyhovuje žiadosti Pezinčanov. Podľa *Ústavného súdu SR* teda Pezinčania nemajú právo poznať rozhodnutie, ktoré má zásadný vplyv na kvalitu ich života a životného prostredia.

december 2009: Pezinčania sa nevzdávajú. Pripravujú ďalšie kroky na ochranu svojich práv a životného prostredia.